



ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาสตราจารย์ธรรมนุญ

คำวินิจฉัยที่ ๕๐/๒๕๕๖

วันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า

๑. นายทะเบียนพรรคการเมืองมีประกาศเรื่องรับจดทะเบียนพรรคอำนาจประชาชนไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๒/๒๕๕๒ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๒ ต่อมาเมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๔ คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ (๒๕) อนุมัติเงินสนับสนุนพรรคอำนาจประชาชน ตามแผนงานและโครงการของพรรคอำนาจประชาชนจำนวน ๖ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑,๗๑๓,๐๐๐ บาท โดยพรรคอำนาจประชาชนได้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนในโครงการที่ ๖ (โครงการจดหมายข่าวรายเดือน) จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแล้วจำนวน ๓ ครั้ง รวมเป็นเงิน ๓๕๕,๒๐๐ บาท ซึ่งพรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี ๒๕๕๔ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินของพรรคอำนาจประชาชนดังกล่าวแล้ว พบว่า หลักฐานประกอบการใช้จ่ายเงินโครงการที่ ๖ (โครงการจดหมายข่าว

รายเดือน) บางฉบับมีข้อมูลไม่สมบูรณ์ จึงไม่อาจตรวจสอบได้ว่าการจัดพิมพ์เอกสารดังกล่าวตามแผนงานและโครงการที่พรรคได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจริงหรือไม่ โดยเอกสารที่ไม่สมบูรณ์ ได้แก่

๑.๑ สำเนาใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยห้างหุ้นส่วนจำกัด สุวรรณินุสรณ์การค้า จำนวน ๕ ฉบับ ซึ่งไม่ปรากฏตัวอย่างของจดหมายข่าวที่พรรคอำนาจประชาชนรายงานว่าได้จัดพิมพ์จำนวน ๕ ครั้ง แต่อย่างไร

๑.๒ สำเนาใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ไม่ปรากฏเลขที่ใบเสร็จรับเงินและปีที่ออกใบเสร็จดังกล่าว เนื่องจากถ่ายสำเนาเอกสารไม่ครบถ้วนทั้งฉบับ

๒. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือให้พรรคอำนาจประชาชนชี้แจงข้อเท็จจริงพร้อมทั้งจัดส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม และได้ประสานงานเพื่อขอทราบข้อเท็จจริงจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในกรณีดังกล่าว ซึ่งต่อมาพรรคอำนาจประชาชนและมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ฯ ได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงดังกล่าว ดังนี้

๒.๑ พรรคอำนาจประชาชนยืนยันว่า ใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยห้างหุ้นส่วนจำกัด สุวรรณินุสรณ์การค้า และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่พรรคอำนาจประชาชนได้นำส่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้นเป็นใบเสร็จรับเงินค่าจัดพิมพ์จดหมายข่าวรายเดือนและค่าจัดทำวารสารเพิ่มเติมจริง พร้อมทั้งยืนยันว่า ใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๔

๒.๒ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้มีหนังสือยืนยันว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ฯ ได้จัดพิมพ์วารสารดังกล่าวที่โรงพิมพ์ของฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษาจริง พร้อมทั้งได้แนบรายละเอียดการดำเนินการ

๓. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่พรรคอำนาจประชาชนจัดส่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองพร้อมกับรายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี ๒๕๕๔ ประกอบหนังสือพรรคอำนาจประชาชนและหนังสือของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีดังกล่าวแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๓.๑ ใบส่งของและใบแจ้งหนี้ที่ออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕ และ ๔๒ รวมทั้งเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ ระบุว่าเป็นค่าพิมพ์ ค่าหนังสือ ค่าถ่ายเอกสาร ค่าไปปลิว และค่าแผ่นพับ แต่ใบส่งของและใบแจ้งหนี้เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๕๖ ระบุว่าเป็นค่าพิมพ์ในเรื่องงานกฐิน

๓.๒ ใบส่งของหรือใบแจ้งหนี้ที่ออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ ระบุว่ามหาวิทยาลัยออกใบส่งของและใบแจ้งหนี้ดังกล่าวเมื่อปี ๒๕๕๓ ซึ่งมีใช้เป็นปีงบประมาณที่พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในการจัดพิมพ์จดหมายข่าวดังกล่าวแต่อย่างใด โดยพรรคอำนาจประชาชนได้เงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเพื่อจัดพิมพ์จดหมายข่าวดังกล่าวตามแผนงานและโครงการ ปี ๒๕๕๔ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการด้านกิจการพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติพิจารณาให้ความเห็นก่อนเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาในคราวประชุมคณะกรรมการด้านกิจการพรรคการเมือง ครั้งที่ ๖/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยเห็นว่า การกระทำของพรรคอำนาจประชาชนเข้าข่ายการกระทำอันเป็นความผิดฐานใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒

๔. นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๔ โดยได้นำสำเนาใบเสร็จรับเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ซึ่งไม่ปรากฏเลขที่ใบเสร็จรับเงินและปีที่ออกใบเสร็จรับเงิน ระบุว่าป็นค่าพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติม ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ รวมเป็นเงิน ๔,๑๘๔ บาท เพื่อเป็นหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๔ ที่พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในโครงการจดหมายข่าว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวกับใบส่งของที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จัดส่งเพื่อประกอบคำชี้แจงแล้วพบว่า ใบส่งของมีเล่มที่และเลขที่เดียวกันกับที่ระบุไว้ในใบเสร็จรับเงินออกเมื่อปี ๒๕๕๓ ซึ่งมีใช้ปีที่พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในโครงการจดหมายข่าวและพรรคอำนาจประชาชนได้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนดังกล่าวไปประกอบกับรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๔ ของพรรคอำนาจประชาชนระบุว่าได้ใช้จ่ายเงินตามแผนงานให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไปในโครงการจดหมายข่าวรายเดือนพรรคอำนาจประชาชน ซึ่งมีงบประมาณ ๓๕๕,๒๐๐ บาท พร้อมทั้งสำเนาใบเสร็จรับเงินที่ออกตามใบส่งของและใบแจ้งหนี้ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในปี ๒๕๕๓ มาแสดงเป็นหลักฐานยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อแสดงให้เห็นว่า เป็นค่าใช้จ่ายประจำปี ๒๕๕๔ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงมีความเห็นว่า พรรคอำนาจประชาชนใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่าย

เงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๔ ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ ซึ่งเป็นเหตุยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) โดยหัวหน้าพรรคอำนาจประชาชนอาจมีความผิดตามมาตรา ๘๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ ระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท การเรียกคืนเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามนัยมาตรา ๖๓ และการกระทำ อาจเข้าข่ายการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ ซึ่งอยู่ ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงเสนอคำร้องขอให้ยุบพรรคอำนาจประชาชน

๕. ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยพร้อมทั้งส่งสำเนา คำร้องให้พรรคอำนาจประชาชนทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

๖. พรรคอำนาจประชาชนได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ สรุปว่า พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนา พรรคการเมืองและได้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนโครงการที่ ๖ (โครงการจดหมายข่าวรายเดือน) จากกองทุน เพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแล้ว โดยพรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี ๒๕๕๔ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ ในการ ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของพรรคอำนาจประชาชน ประจำปี ๒๕๕๔ ของคณะกรรมการกองทุน เพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองนั้น ได้มีหนังสือมายังหัวหน้าพรรคอำนาจประชาชนเพื่อให้ชี้แจงเพิ่มเติม และจัดส่งเอกสารเพิ่มเติม ด้วยเหตุผลว่า พรรคอำนาจประชาชนชี้แจงยังไม่ชัดเจน และไม่สามารถ ตรวจสอบได้ว่าพรรคได้ดำเนินการตามแผนงานโครงการหรือไม่ ซึ่งพรรคอำนาจประชาชนได้ชี้แจงเพิ่มเติม และส่งเอกสารเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการตรวจสอบแล้ว ในการชี้แจงครั้งนี้พรรคได้ส่งเอกสาร ทั้งหลายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานให้แก่คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เพื่อทราบ และตรวจสอบทั้งหมด และปรากฏว่า เมื่อทางพรรคชี้แจงไปแล้วไม่มีหนังสือจากคณะกรรมการกองทุน เพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแจ้งมาให้พรรคอำนาจประชาชนชี้แจงเพิ่มเติมอะไรอีก ต่อมา วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ พรรคอำนาจประชาชนได้รับหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ระวังการเบิกจ่าย เงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เนื่องจาก นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

โดยเหตุที่พรรคอำนาจประชาชนใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๔๔ ไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ โดยพรรคอำนาจประชาชนได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามประเด็นในคำร้องขอให้มีการสืบสวนพรรคอำนาจประชาชน ทราบว่าประเด็นอยู่ที่ใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ และฉบับเล่มที่ ๖๖๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๔ ที่ออกโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พรรคได้มีหนังสือสอบถามข้อเท็จจริงและได้รับหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้อำนวยการพรรคอำนาจประชาชนและเอกสารชี้แจงจากที่ปรึกษาพรรคอำนาจประชาชน พรรคอำนาจประชาชนยืนยันว่า ได้ใช้จ่ายเงินตามความเป็นจริงและได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินในรอบปี ๒๕๔๔ เป็นไปตามความจริงทุกประการและถูกต้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ แล้ว เห็นว่า ข้อพิจารณาของนายทะเบียน ตามคำร้องผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากความจริง กล่าวคือ คำร้องที่ว่า พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๔๔ โดยได้สำเนาใบเสร็จรับเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ไม่ปรากฏเลขที่ใบเสร็จรับเงินและปีที่ออกใบเสร็จรับเงินไม่เป็นความจริง พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานโดยมีใบเสร็จรับเงินได้ระบุเลขที่ใบเสร็จชัดเจน คือ เลขที่ ๗ ปีที่ออกใบเสร็จชัดเจน คือ ปี ๒๕๔๔ และมีความชัดเจนทุกอย่าง เช่น ยอดเงินจำนวน ๔,๑๘๔ บาท ตรงตามยอดเงินที่ใช้ในโครงการของพรรค ส่วนคำที่ระบุไว้ว่า “คำพิมพ์ Copy Print” บรรทัดที่ ๓ ของใบเสร็จรับเงิน ก็ชัดเจน คำว่า “คำพิมพ์ Copy Print” คือ คำพิมพ์วารสาร/จดหมายข่าว ทั้ง ๒ คำมีความหมายอันเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ศัพท์หรือภาษาเทคนิคการพิมพ์ คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองที่พิจารณาไม่ทราบว่าหมายความว่าอย่างไร คงมีความเห็นว่าเป็นคำพิมพ์อย่างอื่นไม่ใช่คำพิมพ์จดหมายข่าวของพรรคอำนาจประชาชน และใบเสร็จก็แสดงให้เห็นถึงการชำระเงินจากพรรคอำนาจประชาชน ไม่ใช่ของพรรคอื่นหรือบุคคลอื่น ดังปรากฏตามคำว่า “ได้รับเงินจากพรรคอำนาจประชาชน” อยู่ในบรรทัดที่ ๒ ของใบเสร็จรับเงิน และเป็นการแสดงถึงการชำระเงินในนิติกรรมสัญญาปี ๒๕๔๔ ไม่ใช่ปี ๒๕๔๓ หรือปีอื่นใด ส่วนเอกสารคำว่า “ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖” เป็นงานคนละส่วนกับการแสดงการออกใบเสร็จรับเงินที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานของพรรคอำนาจประชาชน ตามโครงการแต่ประการใด แต่เจ้าหน้าที่ฝ่ายออกใบเสร็จได้นำเอางานคนละส่วนคนละกรรม คนละวาระ ไปลงไว้ในที่เดียวกัน คือ ใบเสร็จรับเงิน โดยไม่ได้บอกให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ตรวจสอบจุดผิดพลาดของเรื่องจึงเกิดขึ้น ทั้งๆ ที่ เป็นคนละงานกับงานของพรรค และรายละเอียดของงานที่ปรากฏในใบส่งของก็ไม่ใช่งานของพรรคและเป็นงานคนละปีดังคำชี้แจงของที่ปรึกษาคณะกรรมการกองทุนฯ เจ้าหน้าที่ที่ตรวจสอบโยงให้มาเป็นเรื่องเดียวกันให้เป็นเหตุการณ์เดียวกันกับการออกใบเสร็จ

รับเงินให้แก่พรรคอำนาจประชาชน ซึ่งได้ชำระเงินและดำเนินการตามโครงการโดยสุจริต จึงเป็นการพิจารณาที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากความจริง เป็นความผิดพลาดของการตรวจสอบของคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง กล่าวคือ รายการที่ปรากฏในใบส่งของที่ระบุเอาไว้ในใบเสร็จรับเงินมายกขึ้นพิจารณาเป็นด้านหลักโดยมิได้พิจารณาตามความเป็นจริงของเหตุการณ์ คือ พิจารณาโดยจับแยกออกจากเหตุการณ์ที่ปรากฏในรายละเอียดใบส่งของเล่มที่ ๑๗, ๑๘ จะพบความจริงอย่างชัดเจนว่า พรรคอำนาจประชาชนดำเนินการใช้จ่ายเงิน และรายงานการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องตามปีการจ่ายเงิน ตามปีการดำเนินงานและเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ แล้วทุกประการ ดังนั้นคำร้องของนายทะเบียนตั้งอยู่บนข้อมูลที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ด้วยเหตุผลดังกล่าว พรรคอำนาจประชาชน จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยกคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง

๗. ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของพรรคอำนาจประชาชนไว้ในสำนวนและส่งสำเนาคำชี้แจงให้นายทะเบียนพรรคการเมือง

๘. นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เพื่อชี้แจงกรณีเอกสารที่พรรคอำนาจประชาชนอ้างว่าคลาดเคลื่อนว่า ตามคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของพรรคอำนาจประชาชน ยืนยันว่าได้ใช้จ่ายเงินตามความเป็นจริง และถูกต้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ นั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญสรุปได้ดังนี้

๘.๑ กรณีที่อ้างคำชี้แจงของผู้อำนวยการพรรคว่า ใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔ และใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นใบเสร็จรับเงินของการจัดพิมพ์งานจดหมายข่าวรายเดือนของปี ๒๕๔๔ จริง แต่ปฏิเสธไม่ยอมรับเอกสารใบแจ้งหนี้และใบส่งของ เล่มที่ ๑๗ เล่มที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ ที่ออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เนื่องจากว่าการจ้างการพิมพ์จดหมายข่าวที่ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๔ ได้ชำระเป็นเงินสด ดังนั้น จึงไม่มีใบแจ้งหนี้และใบส่งของเล่มที่ ๑๗ และเล่มที่ ๑๘ ดังกล่าวข้างต้นแต่อย่างใด แต่เป็นการจัดทำเอกสารขึ้นโดยความเข้าใจผิดของเจ้าหน้าที่สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี นั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองชี้แจงว่า ข้ออ้างตามคำชี้แจงดังกล่าวข้างต้นไม่เป็นไปตามความเป็นจริงตามหลักฐานของทางราชการ กล่าวคือ

๘.๑.๑ ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ จำนวน ๔,๑๘๔ บาท ซึ่งเป็นยอดเงินรวมตรงกับใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ โดยมีข้อความสอดคล้องกับรายละเอียดที่ระบุในใบเสร็จรับเงิน และใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๖๖๕๑ ระบุว่า “ค่าพิมพ์ Copy Print” (ค่าพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติม) ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ จำนวนเงิน ๑๓,๓๔๐ บาท มียอดเงินรวมตรงกับเอกสารใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ ที่ใบเสร็จรับเงินอ้างถึงด้วย ดังนั้นการที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าการจัดพิมพ์จดหมายข่าวตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ และเล่มที่ ๖๖๕๑ เป็นการจัดพิมพ์เอกสารคนละงานกับใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ จึงเป็นคำชี้แจงที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง

๘.๑.๒ เมื่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือสอบถามหัวหน้าฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๕ ได้ขอเท็จจริงว่า ที่ปรึกษาพรรคอำนาจประชาชน ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้ดำเนินการแทนพรรคอำนาจประชาชนในการว่าจ้างพิมพ์เอกสารของพรรค โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการปฏิบัติตามลำดับ คือ จัดทำทะเบียนรับงานพิมพ์ เมื่อพิมพ์งานเสร็จเรียบร้อยก็ส่งของโดยมีใบส่งของที่ ๑๗ และ ๑๘ และรับเงินตามใบเสร็จที่ออกให้ โดยฝ่ายการเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ และใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๔ ตามลำดับ โดยรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะงาน จำนวนและขนาดพิมพ์แต่ละครั้งปรากฏตามหนังสือที่ ทม ๑๒๒๒.๐๒/๕๑๘ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๕ และยืนยันตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ ปี ๒๕๔๓ แล้ว พรรคอำนาจประชาชนยังไม่ได้จ่ายเงิน จึงทวงถามด้วยวาจาและเป็นหนังสือ และต่อมาพรรคอำนาจประชาชนได้ชำระหนี้ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ ดังนั้น การที่พรรคอำนาจประชาชนกล่าวอ้างการจัดพิมพ์งานตามใบเสร็จรับเงินเลขที่ ๖๓๕๗ เป็นการจัดพิมพ์งานของปี ๒๕๔๔ และชำระเป็นเงินสด จึงไม่มีใบส่งของและใบแจ้งหนี้ นั้น เป็นคำชี้แจงที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง

๘.๑.๓ กรณีที่พรรคอำนาจประชาชนได้ชี้แจงโดยอ้างถึงเอกสารชี้แจงเพิ่มเติมที่อ้างคำชี้แจงของบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นเพียงการกล่าวอ้างโดยปฏิเสธลอย ไม่มีหลักฐานประกอบคำชี้แจง และไม่มีข้อความใดที่แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า บุคคลดังกล่าวยอมรับหรือปฏิเสธ อีกทั้งยังเป็นการอ้างคำชี้แจงของหัวหน้าฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ขัดแย้งกับการชี้แจงต่อเจ้าหน้าที่สอบสวนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๘.๑.๔ สำเนาใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๑๗ ที่กล่าวอ้างประกอบคำชี้แจงปรากฏรายละเอียดของเอกสารไม่ตรงกับสำเนาใบเสร็จรับเงินที่รับรองความถูกต้องโดยผู้อำนวยการหน่วยงานการเงินและบัญชีของสำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กล่าวคือมีเลขและเล่มที่ใบเสร็จรับเงินตรงกัน แต่รายละเอียดเกี่ยวกับวันที่ และข้อความระบุการจัดพิมพ์งานไม่ตรงกัน คือ ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๗ ที่พรรคอำนาจประชาชนอ้างส่งประกอบคำชี้แจงระบุ “วันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔” และ คำพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติม แต่ใบเสร็จรับเงินซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้มาจากสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีโดยตรง ระบุ “วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔” และคำพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติม จึงเป็นพยานหลักฐานประกอบที่ไม่มีน้ำหนักเพียงพอให้รับฟังได้

๘.๒ กรณีที่อ้างคำชี้แจงของนายสวงค์ พุทธิเนตร ตำแหน่งที่ปรึกษาพรรคโดยยอมรับพิจารณาการจัดพิมพ์งานที่ปรากฏตามใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ นั้น เป็นการจัดพิมพ์งานส่วนตัวของนายสวงค์ พุทธิเนตรเอง โดยไม่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดทำวารสารจดหมายข่าวพรรคอำนาจประชาชนในโครงการที่ขอรับการสนับสนุนโดยรัฐแต่อย่างใด และงานเป็นคนละส่วนกันไม่มีความเกี่ยวข้องกันเลย เห็นว่า จำนวนเงินตามใบเสร็จรับเงินตรงกับจำนวนเงินตามใบแจ้งหนี้ที่ระบุไว้ในใบเสร็จรับเงิน ประกอบกับข้อความที่ปรากฏในใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ ระบุ คำพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติมตามใบส่งของที่ ๑๗/๔๒ ๒๕, ๕๖ และข้อความในใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ระบุว่าเป็นคำพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติมตามใบส่งของเล่มที่ ๑๘/๔๔, ๕๔, ๖๑, ๖๒ ก็ระบุสอดคล้องและรับกัน ดังนั้นการที่ชี้แจงว่าการจัดพิมพ์งานโดยการจ่ายเงินสด ทำให้ไม่มีใบส่งของและใบแจ้งหนี้ จึงเป็นคำชี้แจงที่ขัดแย้งกันเอง

๘.๓ กรณีที่ที่ปรึกษาพรรคอำนาจประชาชนชี้แจงว่า รายการที่ปรากฏในใบส่งของและใบแจ้งหนี้เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ เป็นการจ้างมหาวิทยาลัยจัดพิมพ์เป็นการส่วนตัว ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดทำวารสารจดหมายข่าวของพรรคอำนาจประชาชน นั้น เป็นคำชี้แจงที่ไม่มีเหตุผลยืนยันได้ชัดเจนว่า ถ้าชื่อผู้สั่งพิมพ์งานปรากฏในใบส่งของและใบแจ้งหนี้เป็นชื่อที่ปรึกษาพรรค แล้วเป็นการที่ที่ปรึกษาพรรคพิมพ์งานส่วนตัวโดยมิได้เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมายจากพรรคให้จัดพิมพ์ เนื่องจากในใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๖๑ และ ๖๒ ระบุในรายการชัดเจนว่า เป็นการจัดพิมพ์งานจดหมายข่าวพรรคอำนาจประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ระบุว่าจะได้รับเงินจากนายสวงค์ พุทธิเนตร (พรรคอำนาจประชาชน) คำพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติมตามใบส่งของเล่มที่ ๑๘

เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ จำนวนเงิน ๑๓,๓๕๐ บาท นั้น คำชี้แจงในประเด็นนี้จึงขัดแย้งกันเอง อย่างไรก็ตามแม้ว่าที่ปรึกษาพรรคจะอ้างว่า เป็นการจัดพิมพ์งานส่วนตัวของที่ปรึกษาพรรคโดยไม่เกี่ยวกับพรรคอำนาจประชาชนก็ตาม แต่พรรคอำนาจประชาชนก็หาอาจพ้นจากความรับผิดชอบใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ เนื่องจากการให้ถ้อยคำที่ปรากฏในหนังสือที่พิเศษ/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ ผู้อำนวยการพรรคอำนาจประชาชน ได้ยอมรับว่า เป็นผู้ติดต่อกับที่ปรึกษาพรรคอำนาจประชาชน เพื่อติดต่อจัดพิมพ์/สั่งจ้างพิมพ์วารสาร/จดหมายข่าวพรรค ฉบับเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ จำนวน ๑,๓๗๔ ฉบับ เป็นเงิน ๔,๑๘๔ บาท และเดือนกันยายน จำนวน ๔,๔๕๗ ฉบับ เป็นเงิน ๑๓,๓๕๐ บาท ประจำปี ๒๕๕๔ ดังนั้นการกระทำของที่ปรึกษาพรรค จึงเป็นการกระทำเสมือนตัวแทนรับมอบอำนาจจากพรรคในการติดต่อประสานงานการจัดพิมพ์จดหมายข่าวรายเดือนของพรรคอำนาจประชาชน ประกอบกับในหนังสือฉบับดังกล่าว ที่ปรึกษาพรรคได้ยอมรับว่า เคยได้รับมอบหมายให้ประสานกับฝ่ายโรงพิมพ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อจัดพิมพ์วารสารจดหมายข่าวพรรคอำนาจประชาชน ต้นฉบับเดือนเมษายน จำนวน ๕ ชุด และต้นฉบับเดือนพฤษภาคม จำนวน ๕ ชุดมาก่อนแล้ว ดังนั้นการที่พรรคอำนาจประชาชนพยายามแสดงให้เห็นว่ารายการที่ระบุในใบส่งของและใบแจ้งหนี้ดังกล่าว เป็นการกระทำในนามส่วนตัวของที่ปรึกษาพรรคอำนาจประชาชนไม่ต้องร่วมรับผิดชอบนั้นมิได้ เนื่องจากก่อนที่พรรคอำนาจประชาชนจะรายงานการใช้จ่ายเงินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ และส่งเอกสารประกอบการรายงานยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น พรรคอำนาจประชาชนมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของเอกสารและการจัดทำรายงานตาม มาตรา ๖๒ ก่อนที่จะยื่นต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งถ้าปรากฏมีความเสียหายอย่างใดเกิดขึ้นแล้ว พรรคอำนาจประชาชนจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น

๕. ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องของผู้ร้อง ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ รวมไว้ในสำนวน และส่งสำเนาคำร้องให้หัวหน้าพรรคอำนาจประชาชนทราบ สำหรับประเด็นปัญหาข้อเท็จจริงที่คู่กรณีอ้างหลักฐานเอกสารไม่ตรงกันนั้น ศาลรัฐธรรมนูญอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ ให้มีหนังสือเรียกสำเนาเอกสารดังกล่าวจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พร้อมให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรับรองสำเนาถูกต้อง

๑๐. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีหนังสือ ค่วนที่สุดที่ ทม ๑๒๐๑/๕๐๗๐๕ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ส่งเอกสารตามที่ศาลรัฐธรรมนูญเรียก

พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง รวม ๔ ฉบับ คือ ใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๗, เล่มที่ ๖๖๕๑ เลขที่ ๒, ใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔ ๕๔, ๖๑ และ ๖๒

๑๑. พรรคอำนาจประชาชนยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ สรุปได้ว่า

๑๑.๑ พรรคชี้แจงว่า ได้มีหนังสือถึงนายชนันท์ สุวรรณรัตน์ เพื่อให้ชี้แจงรายละเอียดและส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้พรรคกรณีที่ว่า พรรคได้ก่อนนี้ผูกพันกับฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในปี ๒๕๕๓ รวมทั้งมีการแจ้งหนี้ให้พรรคทราบแล้วนั้น แต่นายชนันท์ ๑ ไม่ได้ส่งเอกสารดังกล่าว พรรคจึงได้นำเรียนต่อศาลรัฐธรรมนูญตามความจริงของการดำเนินงานไม่ได้สร้างเรื่องเท็จแต่อย่างใด

๑๑.๒ ความเห็นของนายทะเบียนที่ถือเอาข้อสรุปของนายชนันท์ ๑ มาใช้ในการพิจารณาว่า นายสวงค์ ๑ ได้ดำเนินการแทนพรรคอำนาจประชาชนนั้น เห็นว่า นายทะเบียนและนายชนันท์ ๑ ควรสอบถามทางพรรคเสียก่อน เพื่อเข้าใจได้ถูกต้องตรงกัน

๑๑.๓ พรรคได้สอบพยานบุคคล คือ นางสร้อยทอง สุวรรณี (พุทธิเนตร) ในฐานะผู้อำนวยการพรรค และนายสวงค์ ๑ ในฐานะที่ปรึกษาพรรค และเห็นว่าเป็นคำยืนยันของผู้ปฏิบัติงานที่รับฟังได้การที่นายทะเบียนกล่าวอ้างว่าคำชี้แจงของนายสวงค์ ๑ ไม่เป็นความจริง นั้น เห็นว่า นายสวงค์ ๑ อยู่ในฐานะที่ปรึกษาพรรค และเป็นข้าราชการระดับ ๕ ทำงานในฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา ย่อมอยู่ในฐานะเป็นกลางและให้การตรงตามความเป็นจริง พรรคจึงยืนยันตามคำให้การของนายสวงค์ ๑ โดยสุจริตใจ

๑๑.๔ สำหรับการกระทำส่วนตัวของนายสวงค์ ๑ ที่นายทะเบียนอ้างว่าพรรคหาพ้นความรับผิดชอบมาตรา ๖๒ ไม่ นั้น เห็นว่า มาตรการในการลงโทษพรรคการเมืองซึ่งเป็นนิติบุคคลกับการกระทำส่วนตัว ต้องแยกออกจากกันให้ชัดเจน เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติต่อพรรคการเมืองต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องของนายทะเบียน พรรคการเมือง และคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและเอกสารประกอบคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของพรรคอำนาจประชาชน ตลอดจนเอกสารประกอบที่ศาลเรียกมาแล้ว มีข้อเท็จจริงเพียงพอที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นตามคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า กรณีมีเหตุที่จะยุบพรรคอำนาจประชาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากพรรคอำนาจประชาชนไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ ตามคำร้องของนายทะเบียน พรรคการเมือง หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป

มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๔ โดยได้นำสำเนาใบเสร็จรับเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งระบุว่า เป็นค่าพิมพ์วารสารพรรคอำนาจประชาชนเพิ่มเติม ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ รวมเป็นเงิน ๔,๑๘๔ บาท และใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ระบุเป็นค่าพิมพ์วารสารเพิ่มเติม ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ จำนวนเงิน ๑๓,๓๔๐ บาท เพื่อเป็นหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวกับใบส่งของ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีแล้ว พบว่าใบส่งของที่มีเล่มที่และเลขที่เดียวกันกับที่ระบุไว้ในใบเสร็จรับเงินดังกล่าวออกเมื่อปี ๒๕๕๓ ซึ่งไม่ใช่ปีที่พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในโครงการจดหมายข่าว และจากการตรวจสอบเอกสารสำเนาใบเสร็จรับเงินและสำเนาใบส่งของของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้ส่งมาตามที่ศาลรัฐธรรมนูญมีหนังสือเรียกเอกสาร

ปรากฏว่า สำเนาใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๗ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งระบุว่า ได้รับเงินจากพรรคอำนาจประชาชน ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ รวม ๔,๑๘๔ บาท ซึ่งข้อความปรากฏตามสำเนาใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕ และ ๔๒ ออกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓ และใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ ระบุเป็นคำหนังสือ ค่าถ่ายเอกสาร ค่าไปปลิว และค่าแผ่นพับ แต่ใบส่งของและใบแจ้งหนี้เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๕๖ ระบุว่าเป็นเรื่องงานกฐิน

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าพรรคอำนาจประชาชนนำสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าว ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการในรอบปี ๒๕๕๓ มาเป็นหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในโครงการจดหมายข่าว ในรอบปี ๒๕๕๔ ซึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริง จึงเป็นกรณีที่พรรคอำนาจประชาชนมิได้ใช้จ่ายเงินสนับสนุนและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ กรณีมีเหตุให้ยุบพรรคอำนาจประชาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

สำหรับข้อที่หัวหน้าพรรคอำนาจประชาชนอ้างว่า นายสวงค์ พุทธิเนตร ไม่ได้กระทำในนามของพรรคจึงไม่ผูกพันพรรคนั้น พิจารณาแล้ว ตามใบเสร็จรับเงินดังกล่าวระบุว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้รับเงินจากนายสวงค์ พุทธิเนตร (พรรคอำนาจประชาชน) ต่อมาพรรคอำนาจประชาชนได้นำใบเสร็จดังกล่าวมาใช้เป็นเอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เห็นว่า ตามพฤติการณ์ที่นายสวงค์ พุทธิเนตรและพรรคอำนาจประชาชนแสดงออก แสดงให้เห็นว่า นายสวงค์ พุทธิเนตร ได้ทำในนามของพรรคอำนาจประชาชน การกระทำของนายสวงค์ พุทธิเนตร จึงผูกพันพรรคอำนาจประชาชน ข้ออ้างของหัวหน้าพรรคอำนาจประชาชนข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๒ คน คือ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจิระ บุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระฐาน นายศักดิ์ เตชะชาล นายสุจิต บุญบงการ นายสุธี สุทธิสมบูรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง วินิจฉัยให้ยุบพรรคอำนาจประชาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง

ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑ คน คือ นายมานิต วิทยาเต็ม วินิจฉัยไม่ยุบพรรคอำนาจประชาชน เนื่องจากการรวมตัวของประชาชนในการจัดตั้งพรรคการเมืองเพื่อแสดงเจตนารมณ์ทางการเมือง เป็นสิทธิพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ การที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

พรรคการเมืองกำหนดให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่พรรคการเมืองนั้น ควรมีวิธีการตรวจสอบควบคุม หากมีการใช้เงินไม่ถูกต้องก็ควรงดการสนับสนุนและเรียกเงินคืน พร้อมทั้งดำเนินคดีแพ่งและอาญาตาม ลักษณะและพฤติการณ์ของการกระทำความผิด การที่มีบทบัญญัติให้ยุบพรรคการเมืองนั้น เป็นการบังคับ เกินกว่าเหตุ ทำให้เกิดความเสียหายและเดือดร้อนแก่ผู้บริหารพรรคและสมาชิกที่ไม่เกี่ยวข้อง จึงเป็น บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญไม่พึงรับบังคับให้

โดยเหตุดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคอำนาจประชาชน

นายกระมล ทองธรรมชาติ	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นายจิระ บุญพจนสุนทร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายจุมพล ณ สงขลา	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายพันธ์ จันทรปาน	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมงคล สระแก้ว	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมานิต วิทยาเต็ม	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายศักดิ์ เตชะชาญ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจิต บุญบงการ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุธี สุทธิสมบุรณ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ